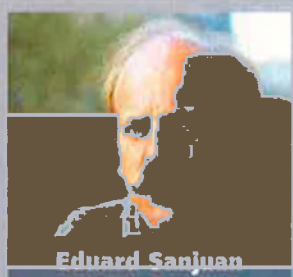

Feliç aniversari, Mister Reagan

Eduard Sanjuan

"En el seu recent discurs sobre l'estat de la Unió, Bill Clinton va anunciar 'la fi de l'era de l'estat protector'. El president nord-americà, principal beneficiari d'un bàndol republicà prou desconcertant, resitua el seu discurs cap al centre-dreta. Els demòcrates per Amèrica."

Ronald Reagan celebra aquesta setmana el seu 85è aniversari. Per descomptat que rebrà les felicitacions de molts nord-americans potser un punt nostàlgics de l'Amèrica que ell va representar, aparentment forta i orgullosa davant d'un gegant —la Unió Soviètica i el Pacte de Varsòvia— amb els peus massa enfangats allà per la segona meitat dels anys vuitanta.

Rebrà els honors, sobretot, de molts membres del Partit Republicà embarcats ara en una segona versió d'aquella revolució conservadora a la qual ell va prestar la seva eficàcia dramàtica i el seu infantilisme ideològic en un país llavors massa ansiós de maniqueisme polític. Alguns dels seus deixebles avantatjats, com Newt Gingrich, encara adoren la representació dels Estat Units que Reagan va fer, no tant per capacitat personal com per motius iconogràfics, durant els seus dos mandats presidencials (1981-1989).

Però potser també rebrà l'homenatge d'alguns demòcrates, i no tan sols moguts pel tradicional esperit educat i patriòtic que sol presidir les relacions personals entre la classe política nord-americana. I és que el Partit Demòcrata, amb el president Bill Clinton al capdavant, també s'ha adonat que ara és molt més rendible electoralment parlar de la fi de l'era de l'estat protector, un dels grans cavalls de batalla de Reagan i dels seus hereus, que continuar defensant allò que deia fa quatre anys quan va ser catapultat cap a la presidència: que l'estat, l'administració pública, hauria de tornar a ser la salvaguarda de l'Amèrica expulsada fora del sistema, víctima de les necessitats inherents a la pròpia maquinària del model de creixement econòmic.

Cert que entre el Contracte per Amèrica del president de la Cambra de Representats, l'ultraconservador Gingrich, i els nous compromisos de Clinton encara hi ha una distància. Però el president, en un any d'eleccions presidencials i després del correctiu de contemplar la formació d'una aclaparadora majoria republicana en el Congrés, torna progressivament sobre les seves pròpies petjades. Ara parla molt més "d'enfortir la família americana", "alliberar els nostres carrers dels crims i les drogues amb més policia i més càstigs", "de mantenir el lideratge mundial dels Estats Units" i de promoure un estat diferent, que no podrà ser la resposta per a tots els proble-

Les tesis de Reagan no cauen en l'oblit. El seu model d'estat és ara de nou reivindicat.

mes dels ciutadans i "que està necessitat d'una menor burocràcia". No és que Clinton no abraqués aquests pressupostos ideològics el 1992. És que posa en ells l'accent principal, a diferència de fa quatre anys, quan propugnava pel país una espècie de "New Deal" versió anys noranta.

Clinton, principal beneficiari d'un bàndol republicà prou desconcertant, que es debat ara en clau perdedora entre un Dole sense massa reflexos i un Forbes excèntric, resitua el seu discurs cap el centre-dreta. Treu energia i arguments a la revolució neo-conservadora pel mecanisme de la fagocitació política.

El resultat d'aquest corrent dretà del conjunt de la classe política nord-americana, impacient per connectar amb la gran Amèrica que desconfia de 'l'elit de Washington', és que tothom comença a donar la raó, directament o indirectament, a personatges com Michael Wlahos de la Fundació pel Progrés i la Llibertat, creada el 1993 sota la inspiració de Gingrich. Wlahos deia el maig del 1995: "la dominació de la societat per una elit d'estat ha constituït una aberració de la història americana imputable a la guerra freda i convertida en una necessitat per l'amenaça soviètica." La dominació elitista com a coartada de l'Amèrica puritana per fulminar el rol regulador de l'estat

Feliç aniversari, Mister Reagan.